

F**ARRISKUAK KONTROLATZEKO ETA KUDEATZEKO BARNE SISTEMAK FINANTZA INFORMAZIOA EMATEKO PROZESUARI (FIBKS-ARI) DAGOKIONEZ**

Azal itzazu arriskuak kontrolatzeko eta kudeatzeko sistemak osatzen dituzten mekanismoak, finantza-informazioa emateko prozesuari (FIBKSari) dagokionez.

F.1 Entitatearen kontrolaren arloa

Azal itzazu, ezaugarri nagusiak aipatuz, hauek gutxienez:

F.1.1 Zer organo edo funtzio arduratzen dira (i) FIBKSa egokia eta eraginkorra izateaz, (ii) ezartzeaz eta (iii) gainbegiratzeaz?

MERKATUETAN ENTITATEARI NAHIZ TALDEARI BURUZ ARGITARATUTAKO FINANTZA INFORMAZIOA FIDAGARRIA ETA EGOKIA IZANGO DELA ZIURTATZEKO, BARNE KONTROLEKO MEKANISMOAK EZARRITA DITU CAJA LABORALAK. PROZESU HORI SENDOTZEKO, FINANTZA INFORMAZIOAREN BARNE KONTROLERAKO SISTEMA (AURRERANTZEAN FIBKS) OSATU ZEN 2014AN.

CAJA LABORALEAN ETIKA ETA JOKABIDE PROFESIONALAREN KODEAREN 3.6. ATALEAN (INFORMAZIOAREN FIDAGARRITASUNARI BURUZKOAN), FIBKS-AZ ARDURATUKO DIREN GOBERNU ORGANOKAK ETA HORIETAKO BAKOITZAK DUEN EGINKIZUNAK ZEHAZTEN DIRA:

«CAJA LABORALEKO KONTSEILU ERREKTOREA ARDURATZEN DA IFBKS EGOKIA ETA ERAGINKORRA EZARRI, MANTENDU ETA ZIURTATZEAZ, ETA MERKATUAN ENTITATEARI NAHIZ TALDEARI BURUZ ARGITARATZEN DEN FINANTZA INFORMAZIOA OSOA, FIDAGARRIA ETA EGOKIA IZANGO DELA KONTROLATU ETA BERMATZEAZ».

«ZUZENDARITZA KONTSEILUAREN ETA BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENDUAREN ARDURA DA MERKATURA HELARAZITAKO FINANTZA INFORMAZIOAREN FIDAGARRITASUNA UNEORO BERMATZEKO BEHARREZKOAK DIREN KONTROL PROZEDURA ERAGINKORRAK DISEINATzea ETA EZARTzea. HORRETARAKO, BEHARREZKO GIZA BALIABIDEEZ ETA BALIABIDE MATERIALEZ HORNITUKO DU ENTITATEA ETA FINANTZA INFORMAZIOA PRESTATZEN DUTEN PERTSONEI EGINKIZUN HORI BETETZEKO TREBAKUNTZA NAHIKOA ESKAINIKO DIE».

IKUSKARITZA BATZORDEAREN EGINKIZUNA DA FIBKS-AK ONDO FUNTZIONATZEN DUELA GAINBEGIRATzea, FINANTZA INFORMAZIO ARAUTUA PRESTATU ETA AURKEZTEKO PROZESUAN ZEHAR. BEREZIKI, LEGEZKO ERREKERIMENDUAK ETA ORO HAR ONARTUTAKO KONTABILITATE PRINTZIOAK ZUZEN ERABILTZEN DIRELA IKUSKATZEN DU. ZEREGIN HORRETAN, BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENDUAREN LAGUNTZA DU. ARRISKUAK KUDEATU ETA KONTROLATZEKO SISTEMAK —HORIEN ARTEAN FIBKS-A— ZUZEN DISEINATU ETA EZARRITA DAUDELA GAINBEGIRATZEN LAGUNTZEN DIO IKUSKARITZA BATZORDEARI, ETA BEHAR BEZALA ETA EFIZIENTZIAZ FUNTZIONATZEN DUTELA GAINBEGIRATZEN DU.

AZKENIK, FINANTZEN AREAKO ZUZENDARITZAREN MENDEKO KUDEAKETAREN PLANGINTZAREN ETA KONTROLAREN DEPARTAMENDUAK ARRISKUAK GESTIONATU ETA KONTROLATZEKO SISTEMAK DISEINATZEN ETA EZARTZEN LAGUNTZEN DU, BATEZ ERE MERKATUETARA IGORTZEN DEN FINANTZA INFORMAZIOA PRESTATU, AURKEZTU ETA OSATZEKO PROZESUARI DAGOKIONEZ.

F.1.2 Badaude elementu hauek, batez ere finantza-informazioa sortzeko prozesuari dagokionez?

- Honako hauez arduratzen diren departamentu edo mekanismoak: (i) antolamendu-egitura diseinatu eta gainbegiratzeaz, (ii) erantzukizun- eta aginte-ildoak argi eta garbi

zehazteaz, lanak eta zereginak behar bezala banatuz, eta (iii) entitatean horiek egoki hedatzeko behar adina prozedura izateaz.

ANTOLAMENDU EGITURA DISEINATU ETA AZTERTZEA ANTOLAMENDU DEPARTAMENTUARI DAGOKIO, BAINA BAITA LAN HORRETARAKO AREA BAKOITZAK DITUEN BALIABIDE PREMIAK AZTERTZEA ETA BERRIKUSTEA ERE. AZTERKETA HORI ANTOLAMENDU EGITURA EGOKITZEKO PREMIA DAGOENEAN EGITEN DA, ZERBITZU ZENTRALETAKO AREA ETA DEPARTAMENTUETAN, ETA, ZENBAT LANGILE BEHAR DIREN ERABAKITZEKO EZ EZIK, UNITATE BAKOITZAREN ANTOLAMENDU EGITURA BALIDATZEKO ERE EGITEN DA.

ERA BEREAN, BULEGO SARE KOMERTZIALEAN, BULEGO BAKOITZAREN LAN ZAMA NEURTZEN DA, HILEAN BEHIN, BERARIAZ DISEINATUTAKO APLIKAZIO INFORMATIKOA ERABILIZ. INFORMAZIO HORI ZUZENDARITZA NAGUSIARI, GESTIO SOZIALEKO ZUZENDARITZARI —GIZA BALIABIDEAK— ETA SARE KOMERTZIALEKO ZUZENDARITZARI HELARAZTEN ZAIE, BALIABIDEETAN EGIN BEHARREKO DOIKUNTZAK EGIN AHAL IZATEKO.

BESTALDE, ANTOLAMENDU DEPARTAMENTUA ARDURATUKO DA JARDUKETA ARLO BAKOITZAREN ERANTZUKIZUN ETA AGINTE ILDOAK ZEHAZTEAZ. JARDUKETA ARLO BAKOITZEAN EGINGO DIREN ZEREGIN ETA LANAK ERE DEPARTAMENTU HORREK ZEHAZTUKO DITU, ETA AREA BAKOITZAREN GORDAILUAN ARGITARATU.

2015EAN, ANTOLAMENDUAREN ESKULIBURUA ONETSI GENUEN, ERAKUNDEKO EGINKIZUNETARAKO GORDAILU BAKARRA, ETA, 2016AN, LANGILE GUZTIEN ESKURA DAGOEN INTRANET KORPORATIBOAN ARGITARATU DUGU, ENTITATEAREN ORGANIGRAMA OROKORRAREKIN BATERA.

- Jokabide-kodea, onespren-organoa, hedapen- eta instrukzio-maila, sartutako printzipio eta balioak (adieraziz eragiketa-erregistroari eta finantza-informazioaren prestakuntzari buruzko berariazko aipamenik dagoen), ez-betetzeak aztertzeako organoa eta ekintza zuzentzaileak eta zigorrak proposatzekoa.

ENTITATEAK ETIKA ETA JOKABIDE PROFESIONALAREN KODEA DU. HORREN AZKEN EGUNERATZEA 2015EKO EKAINEAN ONARTU ZUEN KONTSEILU ERREKTOREAK.

ETIKA ETA JOKABIDE PROFESIONALAREN KODEAK FINANTZA INFORMAZIOAREN FIDAGARRITASUNARI BURUZ KONTUAN HARTZEKO ALDERDIAK JASOTZEN DITU, 3.6. ATALEAN. HORIEN ARTEAN NABARMENTZEKOAK DIRA:

«CAJA LABORALAK BERE FINANTZETAKO EGOERA ORRIEI ETA HORIETAN INPAKTU NABARMENA IZAN LEZAKETEN GERTAKIZUNEI BURUZKO FINANTZA INFORMAZIO FIDAGARRIA, ZORROTZA, OSOA ETA EGOKIA EMAN BEHAR DU.

FINANTZA INFORMAZIOA INDIRREAN DAUDEN BALIOZTAPEN PRINTZPIO ETA ARAUEN ARABERA PRESTATZEN DELA ZIURTATZEKO TALDEAN EZARTZEN DIREN PROZEDUREZ GAIN, LAN BAZKIDE ETA LANGILE GUZTIEK INFORMAZIOA ERREGISTRATZEKO ETA TRATATZEKO LANAK ARDURAZ BETETZEKO BETEBEHARRA DUTE, ETA HORIXE DA TALDEAREN FINANTZA INFORMAZIO PUBLIKOA PRESTATZEKO PROZESUAREN OINARRIA.

ARDURA HORI GAUZATZEA ARE GARRANTZITSUAGOA DA TALDEAREN FINANTZETAKO EGOERA ORRIAK PRESTATZEKO DATU ETA TXOSTENAK EGITEKO UNEAN, NAHITAEZKOA BAITA EGOKI ERREGISTRATU ETA INTERPRETATZEA, KONTABILITATEKO SALDO, TRANSAKZIO EDO KONTINGENTZIA BAKOITZARI DAGOZKION BALORAZIO IRIZPIDEAK EGOKI EZARRIKO DIRELA BERMATU AHAL IZATEKO.

2015EKO EKAINEAN, DELITUEI AURREA HARTZEKO ETA ERANTZUTEKO ESKULIBURUA ONARTU ZEN, BAI ETA ZIGOR KODEA BETETZEARI BURUZKO POLITIKA ERE. HORRELA, BERRETSI EGIN DA CAJA LABORALAK ARAUAK ETA ESTANDAR ETIKOAK ERRESPESTATZEKO DUEN BORONDATEA. HORRETARAKO, GAINERA, ZIGOR KONTUAK BETETZEKO PRINTZPIOAK ERE EZARRI DITU. ESKULIBURU HORRI JARRAIKI, ETIKA BATZORDEAK BERE GAIN HARTU DU ETIKA ETA JOKABIDE PROFESIONALAREN KODEKO PRINTZPIOAK BETETZEN DIRELA BERMATZEKO EGINKIZUNA. GAINERA, ZIGOR KONTUEN IKUSPEGITIK LEGEZ KANPOKOAK IZAN DAITEZKEEN JOKABIDEAK ERE JAGOTEN DITU.

BESTE ALDE BATETIK, BALORE MERKATURAKO JOKABIDEEN BARNE ARAUTEGIA ERE BADU CAJA LABORALAK, ETA HAUEI APLIKATZEN ZAIE: ENTITATEKO KONTSEILU ERREKTOREKO KIDEEI, HAREN TALDEKO SOZIALTEETAKO ADMINISTRAZIO KONTSEILUKOEI, ZUZENEAN EDO ZEHARKA BALORE MERKATUAREN ALORREAN ENTITATEAREN JARDUERA ETA ZERBITZUEKIN LOTUTA DAGOEN ZEREGINAK DITUZTEN PERTSONEI —ZUZENDARIAK IZAN ALA EZ— ETA KUTXARI BURUZKO INFORMAZIO GARRANTZITSUA SARRITAN ESKURA IZATEN DUTENEI.

- Salaketen Kanala, Ikuskaritza Batzordea finantzen eta kontabilitatearen alorretako irregulartasunen, jokabide-kodean gertatzen diren ez-betetzeen eta entitateko jarduera irregularraren jakinaren gainean jartzeko, eta konfidentziala den ala ez adierazteko.

DELITUEI AURREA HARTZEKO ETA ERANTZUTEKO ESKULIBURUA ONETSI ZELA ETA, SALAKETEN KANALA ETIKA BATZORDEAK KUDEATZEN DU. BARNE IKUSKARITZAKO ZUZENDARIA PARTAIDE DA BATZORDE HORRETAN.

SALAKETEN KANAL HORI TALDEA OSATZEN DUTEN SOZIETATEETAKO BAZKIDE, LANGILE ETA ADMINISTRATZAILEEN ESKURA DAGO. HAREN FUNTZIONAMENDUAREN ARAUBIDEA ENTITATEKO DELITUEI AURREA HARTZEKO ETA ERANTZUTEKO ESKULIBURUAN DAGO JASOTA. KANAL HORREN BIDEZ, BARNE IKUSKARITZAKO ZUZENDARIA PARTAIDE DUEN ETIKA BATZORDEARI JAKINARAZTEN ZAIO, ETIKA ETA JOKABIDE PROFESIONALAREN KODEA ETA ZIGOR KODEA BETETZEARI BURUZKO POLITIKA URRATZEN DIRENEAN, ETA INDARREKO LEGEDIAREN ETA BARNE ARAUDIAREN AURKAKO ERAGIKETAK ETA PORTAERAK GERTATZEN DIRENEAN. ILDO BERETIK, GARRANTZI HANDIA IZAN LEZAKETEN IRREGULARTASUNEN BERRI ERE EMANGO ZAIO, BATEZ ERE FINANTZEN ETA KONTABILITATEAREN ALORREKO KONTUETAN.

ENTITATEAREN DELITUEI AURREA HARTZEKO ETA ERANTZUTEKO ESKULIBURUAN, KANALAREN HEDADURA, EDUKIA ETA ERABILERA DAGO JASOTA, ETA SALAKETAREN KONFIDENTZIALTASUNA BERMATZEN DU.

GAINERA, IKUSKARITZA BATZORDEAK INFORMAZIOA JASOKO DU, ALDIAN BEHIN, BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTUAK EGINDAKO LANEI ETA ENTITATEKO JARDUERA IRREGULARREKIN ZERIKUSIA DUTEN LANEI BURUZ.

- Finantza-informazioa prestatu eta berrikusteko eta FIBKSa ebaluatzeko lanean aritzen diren langileentzako aldi behingo prestakuntza- eta eguneratze-programak, gutxienez kontabilitate-arauak, auditoretza, barne-kontrola eta arriskuen kudeaketa jasoko dituztenak.

ENTITATEAK PRESTAKUNTZA POLITIKA BAT DU EZARRITA. FINANTZA INFORMAZIOA SORTU, PRESTATU ETA BERRIKUSTEN ZUZENEAN DIHARDUTEN LANGILEEK BEHAR ADINAKO TREBAKUNTZA ETA GAITASUN PROFESIONALA DUTELA BERMATZEA DA POLITIKA HORREN HELBURUA. HORRELA, BADA, LANGILE HORIEK INDARREKO ARAU BETEKIZUNEN BERRI JASOTZEN DUTE, ETENGABE.

ENTITATEKO PRESTAKUNTZA SAILAK PRESTAKUNTZA JARDUERA ETA PROGRAMAK GESTIONATZEN DITU, ETA EGINDAKO IKASTARO GUZTIEN ETA HAIEN EZAUGARRIEN ERREGISTRO EGUNERATUA ERAMATEN DU. ONDOREN, 2016KO EKITALDIAN FIBKS-AREN ESPARRUAN EMANDAKO IKASTARO BATZUK ZERRENDATUKO DITUGU: ARRISKUEN ANALISIA ETA KUDEAKETA, ARAUDIA BETEARAZTEA, KUDEAKETA FINANTZARIOA, INBERTSIOEN ANALISIA...

PRESTAKUNTZA SAIOAK ZUZENEOAK ETA LINEAKOAK IZAN DIRA, ETA BARRUKO NAHIZ KANPOKO PRESTATZAILEEK EMAN DITUZTE.

F.2 Finantza-informazioaren arriskuak ebaluatzea

Azal itzazu hauek behinik behin:

F.2.1 Zein dira arriskuak identifikatzeko prozesuaren ezaugarri nagusiak, hutsegitearena eta iruzurrarena barne, kasu hauetan:

- Prozesua badago eta dokumentatuta badago.

ENTITATEAREN ZUZENDARITZAK «COMMITTEE OF SPONSORING ORGANIZATIONS OF THE TREADWAY COMMISSION» (AURRERANTZEAN "COSO") ENTITATEAK EZARRITAKO NAZIOARTEKO ESTANDARREN ARABERA GARATU DU FIBKS-A. ESTANDAR HORIETAN BOST

OSAGAI FINKATZEN DIRA, BARNE KONTROLEKO SISTEMEN ERAGINKORTASUNA ETA EFIZIENTZIA OINARRITZEKO:

- JARDUERA HORIEN GUZTIEN JARRAIPENA EGITEKO KONTROL GIRO EGOKIA SORTZEA.
- ENTITATEAK BERE FINANTZA INFORMAZIOA PRESTATZEAN IZAN LITZAKEEN ARRISKU GUZTIAK EBALUATZEA.
- ARRISKURIK LARRIENAK ARINTZEKO BEHARREZKO KONTROLAK DISEINATZEA.
- INFORMAZIO ZIRKUITU EGOKIAK FINKATZEA, SISTEMAREN AHULTASUNAK EDO ERAGINKORTASUNIK EZAK ANTZEMAN ETA JAKINARAZTEKO.
- KONTROLOK MONITORIZATZEA, EGOKI FUNTZIONATZEN DUTELA ETA DENBORAN ERAGINKORRAK DIRELA BERMATZEKO.

HORRELA, FINANTZETAKO EGOERA ORRIETAN ERAGIN NABARMENA IZAN LEZAKETEN ARRISKUAK ANTZEMATEKO PROZESUAK ARRETA BEREZIA JARTZEN DU FINANTZA INFORMAZIOAREN SORRERARI ETA ARRISKU HORIEK GAUZATZEN DIREN FINANTZETAKO EGOERA ORRIETAKO AREA EDO EPIGRAFEEI LOTUTAKO GESTIO PROZESU KRITIKOETAN. PROZESUAK ETA AREAK AZTERTZEKO PROZESUAN, FAKTORE KUANTITATIBOAK (SALDOA ETA GRANULARITATEA) HARTZEN DIRA KONTUAN, BAI ETA KUALITATIBOAK ERE (PROZESUEN AUTOMATIZAZIO MAILA, ERAGIKETEN ESTANDARIZAZIOA, KONTABILITATE KONPLEXUTASUNAREN MAILA, AURREKO EKITALDIAREKIKO ALDAKETAK, ANTZEMANDAKO KONTROL AHULTASUNAK ETA ABAR).

FINANTZA INFORMAZIOAREN BARNE KONTROLEKO ARRISKUAK ANTZEMAN ETA EBALUATZEKO PROZESUA DINAMIKOA DA, ETENGABEKO EBOLUZIOA DU DENBORAN ZEHAZ ETANEAN ISLATZEN DITU TALDEAREN NEGOZIOAREN EGOERA, HORRI ERAGITEN DIOTEN ARRISKUAK ETA HORIEK ARINTZEKO KONTROLAK. FIBKS-AREN KONTROLEN ERAGINKORTASUNA EBALUATZEKO, ARRISKUAK IDENTIFIKATZEKO PROZESU HORI HARTZEN DA OINARRI, ANTOLAMENDUKO ETA TALDEKO NEGOZIOETAKO ALDAKUNTZAK AINTZAT HARTUTA ETA MATERIALTASUN MAILARI, GERTAGARRITASUNARI EDO KONTROL HORIEK ESTALTZEN DITUZTEN ARRISKUEN BALIZKO ERAGIN EKONOMIKOARI ERREPARATUTA.

- Prozesuak finantza-informazioaren helburu guztiak (existitzea eta gertatzea; integritatea; balioespena; aurkezpena, banakapena eta alderagarritasuna; eta eskubideak eta betebeharrak) betetzen baditu eta eguneratzen bada (zer maiztasunekin eguneratzen den adierazita).

PROZESUA DISEINATZEKO, CNMV-K ERAKUNDE KOTIZATUEN FINANTZA INFORMAZIOARI BURUZ PLAZARATUTAKO BARNE KONTROLEKO AGIRIAK JASOTZEN DITUEN FINANTZA INFORMAZIOAREN HELBURU GUZTIAK (EXISTITZEA ETA GERTATZEA; INTEGRITATEA; BALIOZTAPENA; AURKEZPENA, BANAKAPENA ETA ALDERAGARRITASUNA; ETA ESKUBIDEAK ETA BETEBEHARRAK) HARTU DIRA KONTUTAN.

AURREKO PARAGRAFOAN ADIERAZI DENEZ, KUANTITATIBOAK ETA KUALITATIBOAK DIRA FIBKS-AREN DISEINUAN SARTUTAKO ARRISKU MOTA GUZTIAK ANTZEMATEKO ERABILI BEHARREKO IRIZPIDEAK. GAINERA, ARGITARATUTAKO FINANTZA INFORMAZIOAREN ERRORE ETA IRUZUR ARRISKUAK ERE HARTZEN DIRA AINTZAT.

AREA MATERIALAK ETA PROZESU NABARMENAK ANTZEMATEKO PROZESUA GUTXIENEZ URTEAN BEHIN EGITEN DA, FINANTZA INFORMAZIOARI BERRIENA ERABILIZ. ERA BEREAN, FINANTZA INFORMAZIOAREN BALIZKO ERROREAK AGERIAN JARTZEN DITUZTEN AURREIKUSI GABEKO ZIRKUNSTANTZIAK SORTZEN DIRENEAN EDO ARRISKU BERRIAK ANTZEMATEA ERAGIN LEZAKETEN ERAGIKETETAN FUNTSEZKO ALDAKETAK GERTATZEN DIRENEAN ERE EGINGO DA EBALUAZIOA, ESATERAKO HONAKO ALDAKETA HAUEK GERTATZEN DIRENEAN: KONTOLIDAZIO PERIMETROAREN EDO NEGOZIO LERROEN ALDAKETAK EDO BESTELAKO GERTAERA NABARMENAK, BESTEAK BESTE.

- Bateratze-perimetroa identifikatzeko prozesua badago, kontuan hartuz, besteak beste, sozietate-egitura konplexurik, erakunde instrumentalik... edo asmo bereziko erakunderik dagoen.

PROZEDURA BAT DAGO KONTOLIDAZIO PERIMETROA IDENTIFIKATU ETA EGUNERATZEKO, ETA ESKU HARTZE DEPARTAMENTUA DA ERANTZULEA. HIRU HILEAN BEHIN, DEPARTAMENTU HORREK SOZIETATE PARTAIDETUEN INBENTARIOA GAINBEGIRATZEN DU, ALDAKETARIK DAGOEN IKUSTEKO, ETA, HALA BADA, FINANTZA INFORMAZIO KONTOLIDATUA LORTZEKO SISTEMETAN SARTZEKO.

- Prozesuak bestelako arrisku batzuen —eragiketen gainekoak, teknologikoak, finantzarioak, legezkoak, ospeari buruzkoak, ingurumenekoak...— eraginak aintzat hartzen baditu, finantzetako egoera-orriei eragiten dieten heinean.

AURREKO PUNTUETAN AIPATU DUGUNEZ, KONTROL ESTANDARRAK ETA FINKATUTAKO METODOLOGIA DIRELA ETA, BESTE ARRISKU MOTA BATZUEN ERAGINAK ERE KONTUAN HARTZEN DIRA (MERKATU, KREDITU, ERAGIKETA, TEKNOLOGIA, FINANTZA ETA LEGE ARRISKUENAK, BESTEAK BESTE), FINANTZA INFORMAZIOAN ERAGINA IZAN LEZAKETEN HEINEAN.

ERAGIKETA ARRISKUARI DAGOKIONEZ, CAJA LABORALAK EREDU BAT DU ERAGIKETA ARRISKUA GESTIONATZEKO. HORREN BARRUAN, ARRISKUAK (BARRUKO ETA KANPOKO IRUZUR ARRISKUA, ARRISKU TEKNOLOGIKOA, ERAGIKETA ARRISKUA, NEGOZIO JARDUERAKO ARRISKUA ETA KALTE ARRISKUA) ETA HORIEK ARINTZEKO KONTROLAK IDENTIFIKATZEN DIRA, ETA HORIEN BALORAZIO KUANTITATIBOA EGIN. EREDU HORI ERAGIKETA ARRISKUAREN BATZORDEAK GAINBEGIRATZEN DU ZUZENEAN, ETA INFORMATIKA APLIKAZIO BATEAN ETA POLITIKEN, PROZEDUREN ETA ERABILTZAILEEN HAINBAT ESKULIBURUTAN DAGO EUSKARRITUTA. BARNE IKUSKARITZARI DAGOKIO ERAGIKETA ARRISKUEN BALIOZTAPENA ETA HORIEI ESLEITUTAKO KONTROLAK GAINBEGIRATZEA.

- Entitateko zer gobernu-organok gainbegiratzen duen prozesua.

ARRISKUA ETA KONTROLAK ANTZEMATEKO PROZEDURA GAUZATZEAREN ARDURADUNA PLANIFIKAZIOKO ETA GESTIO KONTROLEKO DEPARTAMENTUA DA, FINANTZEN AREAREN MENDEKOA. PROZEDURA GAINBEGIRATZEKO ARDURA, BERRIZ, IKUSKARITZA BATZORDEAK DU, BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTSAREN BIDEZ.

F.3 Kontrol-jarduerak

Esazu halakorik behinik behin baduzun, eta adierazi ezaugarri nagusiak:

F.3.1 Balore-merkatuetan argitaratu beharreko finantza-informazioa eta FIBKSaren deskribapena ikuskatzeko eta onesteko prozedurak, arduradunak nor diren zehaztuta. Finantzetako egoera-orrietan ondorio materialak sor ditzaketen transakzio mota guztien jarduera- eta kontrol-fluxuei buruzko dokumentazio deskribatzailea (iruzur-arriskuei buruzkoa barne). Dokumentazio horretan, gainera, kontabilitate-itxierako prozedura eta iritzi, estimazio, balioztapen eta proiektzio nagusien berrikuspenak islatu behar dira.

MERKATUAN ARGITARATZEN DEN TALDEAREN FINANTZA INFORMAZIOA BERRIKUSI ETA BAIMENTZEKO PROZEDURAK ABIATZEKO, AURRENA BERRIKUSI EGITEN DITU FINANTZEN AREAKO ZUZENDARIAK. BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTUAK URTEKO KONTU INDIVIDUAL ETA BATERATUAK BERRIKUSTEN DITU, KONTSEILU ERREKTOREAK FORMULATU AURRETIK. IKUSKARITZA BATZORDEAK INFORMAZIOA IRAKURRI ETA FINANTZEN AREAKO ETA BARNE IKUSKARITZAKO ARDURADUNEKIN ETA KANPO IKUSKATZAILEEKIN EZTABAIDATZEN DU, KONTSEILU ERREKTOREARI BIDALI AURRETIK.

AREA ETA DEPARTAMENTUEK ETA FINANTZA INFORMAZIOAREN KONTROLERAKO AREAK FINANTZA INFORMAZIOAREN GAINEAN SORTUTAKO PROZEDURA ESKULIBURUAK ERABILTZEN DITU ENTITATEAK, FINANTZETAKO EGOERA ORRIETAN ONDORIO MATERIALAK ERAGIN DITZAKETEN TRANSAKZIOEKIN ZUZENKOTZAKO LOTURA DUTEN JARDUERA ETA KONTROLAK GAUZATZEKO. ESKULIBURU HORIEK KONTSEILU ERREKTOREAK ONETSI DITU.

PROZEDURETAN, ORGANIGRAMA, PROZESUAN PARTE HARTZEN DUTEN EGINKIZUNAK ETA SISTEMAK, ETA PROZESUAREN EZAUGARRIAK DAUDE JASOTA. OROBAT, ARRISKUAREN ETA KONTROLEN MATRIZEETAN ATAL HAUEK AGERI DIRA, BESTEAK BESTE:

- ARRISKUAREN DESKRIBAPENA.

- KONTROL JARDUERA.
- KONTROLAREN SAILKAPENA: FUNTSEZKOA/ESTANDARRA.
- KONTROLAREN KATEGORIA: PREBENTZIOZKOA/DETEKTATZEKOA.
- METODOA: ESKUZKOA/MISTOA/AUTOMATIKOA.
- KONTROLA EUSKARRITZEN DUEN SISTEMA.
- KONTROLAREN ERAGILEA ETA ARDURADUNA.
- KONTROLAREN MAIZTASUNA.
- KONTROLAREN EBIDENTZIA.

ONDOREN, ENTITATEAREN FINANTZA AREEI LOTUTAKO PROZESU ESANGURATSUAK ZEHAZTU DIRA (ZEHARKAKO PROZESUAK ETA NEGOZIO PROZESUAK BEREIZIZ); HORIETARAKO AURRETIK AIPATUTAKO DOKUMENTAZIOA DAGO:

ZEHARKAKO PROZESUAK:

- KONTABILITATE ITXIERA.
- BATERATZEA.
- KUDEAKETA FISKALA ETA LEGALA.
- KONTROL INFORMATIKO OROKORRAK.
- IRITZI ETA ZENBATESPENAK.

NEGOZIO PROZESUAK:

- KREDITU INBERTSIOA
 - ONARPENA.
 - JARRAIPENA ETA BERRESKURAPENA.
- FINANTZA TRESNAK.
- ZORRA ORDAINTZEKO JASOTAKO AKTIBO HIGIEZINAK.

LEHEN AIPATUTAKO DOKUMENTAZIO DESKRIBATZAILEAK ONDORENGOAK HARTZEN DITU BARNE:

- IDENTIFIKATUTAKO PROZESUETAKO BAKOITZEAN PARTE HARTZEN DUTEN AREEN ETA DEPARTAMENTUEN XEHETASUNA.
- HASIERA-HASIERATIK PROZESUAREKIN ZERIKUSIA DUTEN JARDUEREN PROZEDUREI, KONTROLEI ETA EGIAZTAPENEI BURUZKO FINANTZA INFORMAZIOA NOLA SORTU ADIERAZTEN DUEN DESKRIBAPENA.
- PROZESU BAKOITZEAN TARTEAN DAUDEN SISTEMA INFORMATIKOEN IDENTIFIKAZIOA.
- ENTITATEAREN FINANTZETAKO EGOERA ORRIETAN ERAGIN MATERIALA DUTEN ARRISKU NABARMENEN IDENTIFIKAZIOA.
- KONTROLEN IDENTIFIKAZIOA ETA DESKRIBAPENA, ETA AURRETIK ANTZEMANDAKO ARRISKUEKIN LOTZEA.

CAJA LABORALEAN, KONTABILITATE ITXIERAKO PROZESUA MEKANIZATUA DAGO: KONTABILITATEA AUTOMATIKOKI EGITEN DA ENTITATEAREN APLIKAZIOEN BIDEZ. LEHEN URRATS HORI BURUTU ONDOREN, ESKU HARTZE DEPARTAMETUAK INFORMAZIOA BERRIKUSI ETA AURREKO HILABETEKO DATUEKIN ETA AURREIKUSITAKO KOPURUEKIN ALDERATZEN DU, HILEKO BALANTZEAREN ITXIERA ETA EMAITZA KONTUA ONTZAT EMATEKO.

FILIALEN KONTABILITATE ITXIERA DAGOKIEN ENTITATEAK EGITEN DU, ETA, HIGIEZINEN SUSTAPENEN SOZIETATE BATZUEN KASUAN, AZPIKONTRATATURIKO HIRUGARREN BATEK. FILIALEN INFORMAZIOA JASOTAKOAN, CAJA LABORALEKO ESKU HARTZE DEPARTAMETUAK BERRIKUSI EGITEN DU, BATERAKUNTZA PROZESUA EGITEKO.

URTEKO KONTUETAN AGERTZEN DENEZ, BEHAR IZAN DENEAN ZENBATESPENAK ERABILI DIRA, ZENBAIT AKTIBO, PASIBO, SARRERA, GASTU ETA KONPROMISO BALIOZTATZEKO. ESTIMAZIOOK ENTITATE NAGUSIKO ETA ERAKUNDE PARTAIDETUETAKO GOI ZUZENDARITZAKO KIDEEK EGIN DITUZTE ETA ADMINISTRATZAILEEK BERRETSI. ENTITATEAK IRITZIAK EDO ZENBATESPENAK EGITEKO AUKERA EMATEN DUTEN ARLO NAGUSIEN NONDIK NORAKOAK ISLATZEN DITU URTEKO KONTUOTAN, BAI ETA HORIEN GUZTIEN INGURUAN TALDEAK AURREIKUSITAKO FUNTSEZKO HIPOTESIAK ERE. ESTIMAZIORIK GARRANTZITSUENEK HAUEK DITUZTE OINARRI:

- ZENBAIT AKTIBO NARRIATZEAGATIKO GALERAK.
- AKTIBO MATERIALEKO ETA AKTIBO UKIEZINEKO ELEMENTUEI APLIKATUTAKO BALIO BIZITZA.
- MERKATARITZAKO FONDOEN BALIOZTAPENA.
- KOTIZATU GABEKO ZENBAIT AKTIBOREN ARRAZOIZKO BALIOA.
- HORNIDURETAN ETA PASIBO KONTINGENTEETAN ESPERO DEN KOSTUA ETA BILAKAERA.
- ASEGURUENGATIKO PASIBOAK KALKULATZEKO ERABILITAKO HIPOTESIAK.
- ENPLEGU ONDOKO ORDAINKETEN ONDORIOZKO KONPROMISOAK ETA PASIBOAK KALKULATZEKO ERABILITAKO HIPOTESI AKTUARIALAK.

- KREDITU FISKAL AKTIBATUEN BERRESKURAGARRITASUNAREN BILAKAERA.

HORREZ GAIN, CAJA LABORALAK IRITZI ETA ESTIMAZIOAK EGITEKO POLITIKA OROKOR BAT DU EZARRITA FIBKS-AREN BARRUAN. AINTZAT HARTU BEHARREKO ALDERDI GUZTIAK ETA HORIEK PRESTATU ETA BERRIKUSTEKO ERANTZUKIZUNAK ZEHAZTEN DITU POLITIKA HORREK.

F.3.2 Finantza-informazioa osatzeko eta argitaratzeko prozesu nagusiei dagokienez Entitatearen prozesu garrantzitsuak euskarrizten dituzten informazio-sistemen barne-kontrolerako politikak eta jardunbideak (besteak beste, eskuratzeko segurtasunari, aldaketen kontrolari eta jarduketei, jarraikortasun operatiboari eta funtzio-bereizketari buruzkoak).

2016KO EKITALDIAN ZEHAR, HAINBAT EKIMEN JARRI DIRA ABIAN, SEGURTASUN INTEGRALERAKO PLAN ZUZENTZAILEAREN INGURUAN. PLAN HORI SEGURTASUN DIAGNOSTIKOAREN ONDORIOZ EGIN ZEN, ETA DIAGNOSTIKOA SEGURTASUN INTEGRALA AZTERTZEKO ETA GOBERNUAREN, ZAINTZAREN, BABESAREN ETA ERRESILIENTZIAREN ALORRETAN HOBEKUNTZAK ANTZEMATEKO.

GOBERNUAREN ARLOAN, SEGURTASUN INTEGRALERAKO POLITIKA ONETSI DA, ERREFERENTZIAZKO ETA ABIAPUNTUKO DOKUMENTU MODUAN. ENTITATEAREN SEGURTASUNERAKO ESTRATEGIAK FINKATZEN DITU, ETA, GAINERA, ZUZENDARITZAREN KONPROMISOAREN ISLA DA. HORREN XEDEA DA, BERAZ, SEGURTASUNA KUDEATZEKO PROZEDURAK GARATU ETA PROZESUAK EZARRI AHAL IZATEKO GIDARITZAT BALIO IZATEA.

BUKATZEKO, GOBERNUAREN ALORREAN AURRERAPAUISOAK EMAN DIRA SEGURTASUN EGINKIZUNAK GARATU ETA DOKUMENTATZEN. PROZESUA BIRIBILTZEKO, SEGURTASUN JARDUNBIDEAK BIRDEFINITU ETA HOBETUKO DIRA, ERANTZUKIZUNAK ESLEITU ETA HURRENGO EKITALDIAN METRIKAK ZEHAZTU.

BABESAREN ETA ZAINTZAREN EREMUAN, BESTE EKIMEN BAT GARATU DA, CAJA LABORALEAN LANGILERIA SEGURTASUN KONTUETAN PRESTATU ETA KONTZIENTZIAZTEKO ESPARRU BAT EZARRI AHAL IZATEKO. LEHENIK ETA BEHIN, ONLINE PRESTAKUNTZA BAT EGINGO DA, GARATUZ PLATAFORMAREN BIDEZ. LANGILERIA OSOA IZANGO DU HELBURU ETA HURRENGO EKITALDIAREN HASIERAN BIDERATUKO DA.

ERRESILIENTZIAREN ALORREAN, ETA KRISIAREN KUDEAKETARI BEGIRA, NEGOZIOAREN JARRAITUTASUN PLANA EGUNERATZEN HASI GARA. ENTITATEAREN PROZESU GUZTIAK AZTERTU DIRA, ETA JARRAITUTASUNAREN ALDETIK KRITIKOENAK ZEHAZTU. HORIEN INPAKTU AZTERKETAK EGITEN ERE HASIAK GARA. PLANAK OSATZEA BAINO HARATAGO, NEGOZIOAREN JARRAITUTASUNA KUDEATZEKO SISTEMA EZARTZEA DA XEDEA.

AZKENIK, EGOITZA NAGUSIKO ERAIKINAK BABESTEKO PLANAK ERE EGIN DIRA.

F.3.3 Barne-kontrolerako politikak eta prozedurak, finantzetako egoera-orrietan edonolako eragin materiala izan dezaketen hirugarrenei azpikontratutako jardueren eta kanpoko adituen esku utzitako ebaluazio, kalkulu edo balioespenen alderdien kudeaketa gainbegiratzea helburu dutenak.

2016KO EKITALDIAN, ERABILERA PROPIOKO HIGIEZINEN TASAZIOEN INGURUKOAK IZAN DIRA HIRUGARRENEI ESKUORDETUTAKO JARDUERAK, ADITU INDEPENDENTEEN BALIOZTAPEN ETA KALKULUEKIN LOTUTAKOAK. BESTALDE, AKTIBOAK SAILKATU ETA BALIOZTATZEN ERE JARDUN DUGU, ARRISKUAREN TOLERANTZIA EBALUATU ETA ONARTZEKO ETA, HORRELA, AKTIBOEN SAILKAPENAREN ARABERA EZARRI BEHARREKO SEGURTASUN NEURRIAK DEFINITZEKO JARRAIBIDEAK ETA MAILAK FINKATU AHAL IZATEKO, INBERTSIO ARRAZOIZKO ETA HOMOGENEOA EGITERIK IZAN DEZAGUN, SEGURTASUNARI BEGIRA.

ZAINTZAREN ALORREAN, ZIBERMEHATXUEN ANTZEMATE, ATXIKITZE ETA ERANTZUTE ZERBITZUA KONTRATATU DUGU. GAINERA, HACKING ETIKO BAT EGIN DUGU, URRAKORTASUNAK AZTERTZEKO. HORRETAGO, BANKA ELEKTRONIKOAREN APLIKAZIOAN ETA EUSKARRITZEN ZUEN AZPIEGITURAN BIDEGABE SARTZEARI BURUZKO TESTA EGIN DUGU.

F.4 Informazioa eta komunikazioak

Esazu halakorik behinik behin baduzun, eta adierazi ezaugarri nagusiak:

F.4.1 Batetik, kontabilitate-politikak finkatzeko eta eguneratzeko, eta interpretazioen inguruan sortutako zalantzak edo auziak bideratzeko funtzioa (kontabilitate-politiken arean edo departamentuan), antolakundeko eragiketa-arduradunekiko etengabeko harremanen bidez gauzatu beharrekoa. Bestetik, kontabilitate-politiken eskuliburu eguneratua, entitateari atxikitako unitate guztiek eskuragarri izango dutena.

ESKU HARTZE DEPARTAMENTUAK ENTITATEKO ETA SOZIESTATE FILIALETAKO KONTABILITATE POLITIKAK IDENTIFIKATZEN, FINKATZEN ETA JAKINARAZTEN DITU, ETA SOZIESTATE FILIALEK ETA ENTITATEAREN NEGOZIO UNITATEEK KONTABILITATE GAIEZ EGITEN DIZKIOTEN GALDEREI ERANTZUTEN DIE.

ENTITATEAREN KONTABILITATE ESKULIBURUAK FINANTZA INFORMAZIOA PRESTATZEKO MODUEI BURUZKO ARAUAK ZEHAZTU ETA ARGITZEN DITU, ETA ARAU HORIEK ENTITATEKO ERAGIKETETAN NOLA ERABILI BEHAR DIREN ARGITZEN DU: ADIBIDEZ, SOZIESTATEKO FILIALENTZAKO KONTSOLIDATZE PAKETEA. DOKUMENTU HORIETAN, TRANSAKZIO MOTA BAKOITZAREN ARAUAK ZEHAZT-MEHATZ AIPATZEAZ GAIN, INTERPRETAZIO ZUZENA EMAN ETA ARGITZEN DUTE, EGOKI BETE DAITEZEN.

HIZPIDE DITUGUN DOKUMENTUAK ALDIAN-ALDIAN EGUNERATZEN DIRA, ETA ALDAKETA EDO EGUNERATZE GARRANTZITSU GUZTIAK DAGOZKIEN SOZIESTATEEI JAKINARAZTEN ZAIZKIE.

KONTSOLIDAZIO PAKETEA TALDEKO SOZIESTATE FILIAL BAKOITZAK EGIN BEHAR DITU, ETA ESKU HARTZE DEPARTAMENTUA ARDURATZEN DA PARTAIDETZAKO SOZIESTATE HORIEK TALDEAK EZARRITAKO KONTABILITATE POLITIKAK BETETZEN DITUZTEN GAINBEGIRATZEAZ. DEPARTAMENTU HORREK, FILIALEN INFORMAZIOA AZTERTU ETA BERRIKUSI ONDOREN, EGOKI DERITZEN ZUZENKETA EGITEN DITU.

FINANTZA INFORMAZIOAREN INGURUKO ARAUETAN FINANTZETAKO EGOERA ORRIETAN ERAGIN DEZAKEEN EDOZEIN ALDAKETA EGITEN DENEAN, ESKU HARTZE DEPARTAMENTUAREN ARDURA DA KONTABILITATE ARAUAK BERRIKUSTEA, AZTERTZEA ETA EGUNERATZEA. ERA BEREAN, DEPARTAMENTU HORREK DU ALDAKETA EDO EGUNERATZEOK ENTITATEKO NEGOZIO UNITATEEI ETA FILIALEI JAKINARAZTEKO ARDURA.

ENTITATEAK ETA BERE TALDEAK APLIKATZEN DUTEN KONTABILITATEKO FINANTZA INFORMAZIOAREN ESPARRUAK HAUEK HARTZEN DITU BARNE: (I) EUROPAR BATASUNAK ONARTUTAKO FINANTZA INFORMAZIOARAKO NAZIOARTEKO ARAUAK ETA (II) ESPAINIAKO BANKUAREN 2004KO ABENDUAREN 22KO 4/2004 ZIRKULARRA.

F.4.2 Finantzetako egoera-orri nagusiei, oharrei eta FIBKSari buruzko finantza-informazioa formatu homogeneoen bidez eskuratzeko eta prestatzeko mekanismoak, entitateko edo taldeko unitate guztiek ezar eta erabil ditzaten.

FINANTZA INFORMAZIOA EGIAZTATZEKO DATUAK OSOAK, ZEHAZTAK ETA EGOKIAK DIRELA ETA HORIEK DAGOKIEN UNEAN ETA MODUAN JAKINARAZTEN DIRELA BERMATZEKO KONTROL NEURRIAK DAUDE. FINANTZA INFORMAZIOA KONTSOLIDATU ETA PRESTATZEKO PROZESUA ZENTRALIZATUTA DAGO, ENTITATEAK EGITEN BAITU.

PROZESUAN ZEHAR, SOZIESTATE FILIALEK JAKINARAZITAKO FINANTZETAKO EGOERA ORRIEI BURUZKO KONTSOLIDATZE PAKETEA "INPUT" GISA ERABILTZEN DIRA, EZARRITAKO JARRAIBIDEEN ETA FORMATUEN ARABERA, ETA ESKATUTAKO GAINERAKO FINANTZA INFORMAZIOAREKIN BESTE HORRENBESTE EGITEN DA, BAI KONTABILITATEKO HARMONIZAZIO PROZESUAN, BAI EZARRITA DAUDEN INFORMAZIO BEHARRAK ESTALTZEKO. SOZIESTATE FILIALEK EMANDAKO FINANTZA INFORMAZIOA ESKU HARTZE DEPARTAMENTUAK BERRIKUSTEN DU.

ENTITATEAK ZENBAIT KONTROL DITU EZARRITA, SOZIEATE FILIALEK ETA NEGOZIO UNITATEEK HELARAZITAKO FINANTZA INFORMAZIOAREN FIDAGARRITASUNA ETA ERABILERA ZUZENA BERMATZEKO. HORRELA, BESTEAK BESTE, KONTOLIDAZIO IDAZPENEN ZUZENTASUNA ETA EMAITZEN ETA AURREKONTUEN ARTEKO ALDEAK GAINBEGIRATU ETA ESPAINIAKO BANKUAK FINKATUTAKO EGOERA ORRIEN KONTROLAK EGITEN DITU, BALANTZEKO PARTIDAK ETA EMAITZA KONTUAK KONPARATZEKO.

F.5 Sistemaren funtzionamendua gainbegiratzea

Azal itzazu, ezaugarri nagusiak aipatuz, hauek gutxienez:

F.5.1 Ikuskaritza Batzordeak FIBKSA gainbegiratzeko gauzatu dituen jarduerak eta entitateak barne-ikuskaritzako eginkizunik baduen. Horietako eginkizunetako bat barne-kontrolako sistema (FIBKSA barne) gainbegiratzen ari den batzordeari laguntzea da.

Halaber, ekitaldiko FIBKSAREN ebaluazioaren eta ebaluazioaren arduradunak emaitzak jakinarazteko erabilitako prozeduraren berri ere emango da. Azkenik, entitateak kasuan kasuko neurri zuzentzaileei buruzko ekintza-planik ba al duen eta finantza-informazioan izango duen eragina kontuan hartu duen zehaztuko da.

BARNE IKUSKARITZAKO ZERBITZUA GAINBEGIRATZEAZ GAIN, IKUSKARITZA BATZORDEAREN ZEREGINETAKO BAT DA FINANTZA INFORMAZIOA LANDU ETA AURKEZTEKO PROZESUA ETA SOZIEATEAREN BARNE KONTROLEKO SISTEMAK GAINBEGIRATZEA. JARDUERA HORIEK BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTUAN ESKUORDETZEN DITU.

BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMETUAK LAU ATAL DITU, FUNTZIOAK EGOKI BETETZEKO: FINANTZA UNITATEEN IKUSKARITZA, BEZEROAK GESTIONATZEKO UNITATEEN IKUSKARITZA, URRUNEKO IKUSKARITZA ETA INFORMATIKA IKUSKARITZA. FINANTZA INFORMAZIOAREN FIDAGARRITASUNA BERMATZEKO, PROZEDURA ETA GESTIO JARDUKETEN ERAGINKORTASUNA ZIURTATZEKO, BARNE ETA KANPO ARAU APLIKAGARRIAK BETETZEKO ETA ENTITATEAREN ONDAREA BABESTEKO BEHARREZKOAK DIREN BARNE KONTROLEKO NEURRIAK EZARTZEA DA DEPARTAMETU HORREN ZEREGIN NAGUSIA.

BESTALDE, ENTITATEAREN ETIKA ETA JOKABIDE PROFESIONALAREN KODEAREN ARABERA, MERKATURA HELARAZITAKO FINANTZA INFORMAZIOAREN FIDAGARRITASUNA UNEORO BERMATZEKO BEHARREZKOAK DIREN KONTROL PROZEDURA ERAGINKORRAK DISEINATZEA ETA EZARTZEA ERE ZUZENDARITZA BATZORDEAREN ETA BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMETUAREN ARDURA DA.

BERE HELBURUA LORTZEKO, BARNE IKUSKARITZAK IKUSKAPEN PROGRAMATUAK GAUZATU OHI DITU, ARRISKUAK KONTROLATZEKO EZARRITAKO SISTEMAK BERRIKUSTEKO, BARNE JARDUKETEN PROZEDURAK AZTERTZEKO ETA UNEAN UNEKO KANPO ETA BARNE ARAU APLIKAGARRIAK ZENBATERAINO BETE DIREN IKUSTEKO.

BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMETUAK GARRANTZITSUTZAT JOTAKO PROZESUEN BERRIKUSPENA DU SARTUTA BERE URTEKO JARDUKETA PLANEAN. HELBURUA DA HIRU URTEKO EPEAN PROZESU GUZTIAK BERRIKUSTEA. KANPO UZTEN DITU GARRANTZI BEREZIA DUTEN AREA ETA PROZESU JAKIN BATZUK, ADIBIDEZ: KONTABILITATE ITXIERAKO PROZEDURA, IRITZI ETA ESTIMAZIOEN BERRIKUSPENA ETA INFORMAZIO SISTEMEN GAINEKO KONTROL OROKORRAK. HORIEN EBALUAZIOA URTEAN BEHIN EGITEN DA.

2016KO EKITALDIAN FIBKS-ARI EGINDAKO GAINBEGIRATZE ETA EBALUAZIOAK BERRIKUSPEN HAUEK HARTU DITU BARNE:

- KONTABILITATE ITXIERAKO ETA KONTOLIDAZIOKO ZEHARKAKO PROZESUEN BERRIKUSPENA. CAJA LABORALAK ARGITARATUTAKO FINANTZA INFORMAZIOA PRESTATZEKO ETA AURKEZTEKO PROZESUA ERE GAINBEGIRATU DA.
- HORNIDURA ETA PASIBO KONTINGENTE ESANGURATSUAK KALKULATZEKO ERABILITAKO IRITZI ETA ESTIMAZIOEN BERRIKUSPENA.
- KONTROL OROKOR INFORMATIKOEN ZEHARKAKO PROZESUAREN BERRIKUSPENA.
- KREDITU INBERTSIOAREN NEGOZIO PROZESUAREN BERRIKUSPENA.

2016AN EGIN DEN FIBKS-AREN BERRIKUSPENAREN ETA EBALUAZIOAREN EMAITZA IKUSKARITZA BATZORDEARI AURKEZTU DIO, ALDIAN BEHIN, BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTUKO ZUZENDARIAK.

F.5.2 Eztabaida-prozedurarik dagoen. Prozedura horren bidez, kontu-ikuskeriak (ikuskeritzako arau teknikoetan xedatutakoari jarraiki), barne-ikuskeritzako funtzioen arduradunak eta gainerako adituek urteko kontuak berrikusteko prozesuetan edo unean uneko bestelako jardunbideetan zehar lortutako informazioa goi-zuzendaritzari, Ikuskeritza Batzordeari edo entitateko administratzaileei helaraziko liekete. Era berean, atzemandako ahultasunak zuzentzeko edo indartzeko ekintza-planik dagoen jakinaraziko da.

IKUSKARITZA BATZORDEA BIRBITAN BILTZEN DA EKITALDI BAKOITZEAN KANPO IKUSKATZAILEAREKIN.

- LEHENGOA, URTEKO IKUSKARITZARAKO BEHIN-BEHINEKO BISITAREN ONDORIOZKO ATARIKO LANA BUKATZEN DENEAN. BERTAN, ONDORIOEN BERRI EMATEN DU KANPO IKUSKATZAILEAK.
- BIGARRENA, URTEKO KONTUEN FORMULAZIOARI EKIN BAINO LEHEN. KANPO IKUSKATZAILEAK BERE LANAREN BEHIN BETIKO ONDORIOAK EZAGUTARAZTEN DITU BERTAN.

KONTU IKUSKATZAILEAK GOI ZUZENDARITZAREKIN ETA BARNE IKUSKARITZAKO ZUZENDARITZAREKIN ZUZENEKO HARREMANAK IZAN ETA ALDIZKAKO BILERAK EGITEN DITU, BERE LANERAKO BEHAR DUEN INFORMAZIOA LORTZEKO ETA AURKITUTAKO AHULTASUNEZ MINTZATZEKO.

KANPO IKUSKATZAILEAK BARNE KONTROLAZ EGINDAKO IRADOKIZUN ETA GOMENDIOEN MEMORANDUMA IKUSKARITZA BATZORDEARI AURKEZTEN ZAIO LEHENBIZI, ETA, GERO, ENTITATEAREN KONTSEILU ERREKTOREARI, ONAR DEZAN. DOKUMENTU HORRETAN, ZUZENDARITZA NAGUSIAK GOMENDIO BAKOITZARI BURUZ EGINDAKO IRUZKINAK ETA, DAGOKIONEAN, AHULTASUNAK ZUZENTZEKO EKINTZA PLANAK EDO NEURRIAK JASOTZEN DIRA.

AZKENIK, KANPO IKUSKATZAILEAK EMANDAKO GOMENDIOEN GARRANTZIAREN ARABERA, BARNE IKUSKARITZAKO URTEKO PLANAK EZARRITAKO NEURRIEN JARRAIPENA EGITEA ERE AURREIKUSTEN DU.

BARNE IKUSKARITZAK EGINDAKO LANEN EMAITZARI DAGOKIONEZ, DEPARTAMENTUKO ZUZENDARIAK IKUSKATUTAKO ZENTROKO ARDURADUNEI ETA ZUZENDARITZA NAGUSIARI AURKEZTEN DIZKIE EMANDAKO TXOSTENAK. GAINERA, TXOSTENETAN PROPOSATUTAKO GOMENDIOEN EZARPEN MAILAREN JARRAIPENA EGITEN DU.

BESTALDE, BARNE IKUSKARITZAKO DEPARTAMENTSAREN ZUZENDARITZAK ESKATUTA, IKUSKARITZA BATZORDEA GUTXIENEZ HIRU HILERIK BEHIN BILTZEN DA BERE ERANTZUKIZUNETAKO BAT BETETZEKO, ALEGIA: ZUZENDARITZAREN LAN NAGUSIEI BURUZKO XEHETASUNAK JASOTZEKO.

F.6 Bestelako informazio garrantzitsua

F.7 Kanpo-ikuskeritzaileen txostena

Adieraz ezazu:

F.7.1 Merkatuetara helarazitako FIBKSaren informazioa gainbegiratu duen kanpo-ikuskeritzaileak. Hala bada, entitateak haren txostena aurkeztu

beharko luke, eranskin gisa. Bestela, arrazoen berri eman beharko du.

FIBKS-A EZARTZEKO PLANAREN BARRUAN ZENBAIT EKINTZA PLAN ARI DIRA UNE HONETAN EXEKUTATZEN, ETA 2017AN AMAITZEA DAGO AURREIKUSITA. HORREGATIK, KANPO IKUSKATZAILEAK EZ DU FIBKS-A AZTERTU.

MERKATUETARA HELARAZITAKO FIBKS-AREN INFORMAZIOA HURRENGO EKITALDI BATZUETAN KANPO IKUSKATZAILEAK AZTERTZEA KOMENI DEN ALA EZ BALIOETSIKO DU ENTITATEAK.